

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Lägenhetsbrand med personskada i servicehus. Inom XX Brandförsvarfsförbunds medlemskommuner finns flera servicehus/äldreboenden som saknar brandlarm i lägenheter/boenderum. F.n. pågår ett arbete där brandförsvaret både vid brandsyn och genom andra kontakter med ansvariga försöker driva igenom att brandlarm skall installeras i dessa anläggningar. Av detta skäl är den här branden extra intressant att utreda, eftersom resultatet av branden pga. det automatiska brandlarmet, blev ett räddat liv och en begränsad brandskada.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undersökningen gjordes samma dag som branden inträffade av brandinspektörerna Hans Lardner och NN från räddningstjänsten.

OBJEKTET

Servicehus med 27 lägenheter. Två plan och källare. BR1 byggnad. Byggår 1989. Från lägenhetskorridorerna finns utrymmningsmöjlighet åt två håll. Brandteknisk avskiljning mellan lägenheterna EI60. Avskiljning mellan lägenheter och korridor E/EI30. Adresserbart automatiskt brandlarm anslutet till brandförsvaret. Lägenheterna är försedda med rökdetektorer i sovrummen och värmedetektorer i kök och vardagsrum. Brandförsvarets insatstid till objektet är under dagtid ca. 4 min och nattetid 10 min. Objektet är bemannat dagtid men obemannat nattetid. Via trygghetslarm kan personal i ett angränsande äldreboende larmas nattetid. Denna möjlighet gäller dock inte brandlarmet. Personalens rutiner i händelse av brandlarm dagtid är väl utvecklade. Vid brandlarm nattetid är det brandförsvaret som är först på plats. Den aktuella lägenheten ligger i byggnadens entréplan och består av två sovrum, vardagsrum samt kök.

HÄNDELSEN

I samband med undersökningen intervjuades personal som var inblandade i händelsen. De berättar följande: Brandlarmet ljud, personal som befann sig i källaren sprang till centralapparaten som ligger i entréplanet. Platsen identifierades med hjälp av orienteringsritningarna. Intill CA finns nyckelskåp med nycklar till alla lägenheterna, nyckeln till den aktuella lägenheten togs med. När dörren till lägenheten öppnades var lägenheten rökfylld. På golvet intill matbordet i vardagsrummet syntes halvmeterhög lågor och på samma plats låg lägenhetsinnehavaren, en äldre rullstolsbunden dam. En av personalen gick in och drog ut damen, den andra tog en kastrull vatten och slängde på elden och en tredje personal kom med en skumsläckare. Branden släcktes sedan helt med skumsläckaren. Damens kläder hade mindre brandskador på vänstra benets insida.

BRANDFÖRSVARETS INSATS

Ankomst till skadeplatsen 4 min efter larm. Så här lyder insatsrapportens fritext:

Automatlarm från X servichus, visade sig att vara utlöst på grund av brand i en av servicelgh. Station Y var snabbt på plats då servicehuset inte ligger så långt från brandstationen, när de var på plats fick dom reda på att det var brand i en av lgh. och att 2 st var skadade var av den ena var boende i lgh. och den andra var en i personalen. X skickade in rökdykare men kunde bara konstatera att branden var släckt, så det återstod enbart ventilering av lokalerna samt lämpning av lite papper som brunnit, dom två som skadats vid tillbudet togs om hand och fick oxygen behandling, av någon anledning tog det ovanligt lång tid för ambulansen att komma fram. På grund av det rådiga ingripandet från personalen som fick ett tidigt larm av automatlarmet fick detta tillbud ett relativt lyckligt slut. Orsaken på detta tillbud var troligtvis så att damen som bodde i lägenheten skulle till att röka i samand med morgon kaffet, och av någon anledning tog den tändsticksask eld som hon skulle tända

cigaretten med och föll till golvet och antände en del tidningar som låg där.

PERSONSKADOR

Lägenhetsinnehavaren fick en lindrig brännskada på vänster ben, som bestod av en rodnad på huden. En av personalen andades in rök så att oxygenbehandling krävdes.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen påbörjades XX XX XX kl.13.30. Polisen har inte gjort någon avspärrning och deltar ej heller i undersökningen. I vardagsrummet finns ett köksbord, på golvet intill bordet finns en mindre brandskada som sträcker sig ca 70 cm upp på väggen. Brandresterna på golvet visar att det är tidningspapper som brunnit. I brandresterna ligger en tändsticksask som är delvis uppbränd. På köksbordet ligger två cigarettpaket. Utöver de nämnda brandskadorna är lägenheten oskadad. Rullstolen som damen suttit i vid köksbordet har varken brand eller sotskador. Låsningmekanismen till hjulen är olåst.

SLUTSATS

Personalen säger att damen som bor i lägenheten är rökare. Cigaretter och tändstickor bekräftar detta. I samband med att en cigarett skulle tändas har av någon anledning damens kläder och tidningsbunten på golvet antänts. Eftersom kläderna var brandskadade på vänstra benets insida kan man dra slutsatsen att en något brinnande ramlat ner på kläderna och vidare ner på golvet. Av rädsla eller ett försök att göra något har damen ramlat ur rullstolen och hamnat på golvet vid de brinnande tidningarna.

SPRIDNINGSRISK

Mängden tidningar som brann och närheten till köksbordet gör att spridningsrisk till resten av lägenheten ej kan uteslutas.

ERFARENHETER

Brandlarm som även omfattar lägenheter/boenderum i äldreboenden är nödvändigt för att kunna undvika dödsbränder. Brandlarmet i kombination med personalens agerande gjorde i det här fallet att både personskadan och brandskadan blev mycket begränsad. I det här fallet är det uppenbart att resultatet av branden mycket väl kunde ha slutat med en dödsbrand om brandlarm saknats.

FÖRSLAG

Dödsbränder i äldreboenden är förhållandevis vanligt. Våra byggregler gör att det inte går att kräva brandlarm i det egna boendet även om detta ligger i ett servicehus. Räddningstjänstlagen § 41 borde däremot vara tillämplig.

ÅTGÄRDER

Pga. att bemanning på servicehuset saknas nattetid och att brandförsvarets insatstid är betydligt längre på natten än på dagen har undertecknad kontaktat de ansvariga och bestämt ett möte. Syftet med mötet är att försöka hitta en lösning som gör att säkerheten nattetid blir bättre. (Orsaken till den längre insatstiden nattetid är att det finns en heltidsstyrka på dagen och deltid på nätter och helger.) För att personalen på servicehuset skall slippa krånglet med att läsa OR-ritningar vid brandlarm, har förslag på enkel lathund placerad bred vid CA, lämnats.